

Obsah

Úvod (Eva Peterková) 5

NATURALISTICKÉ TENDENCE VE FILOSOFII V MINULOSTI

Aristippos – naturalistické a ekonomické aspekty hédonismu (Oldřich Kramoliš) 13

1. Úvod 14 ~ 2. Aristippovská epistemologie 15 ~ 3. Sókratovské motivy 19 ~ 4. Naturalistické motivy 20 ~ 5. Hédonistické aspekty ekonomie 22 ~ 6. Milovník zisku, filokerdés 23 ~ 7. Aristippova ekonomie slasti 28 ~ 8. Poptávka po penězích. Učitel nebo příživník? 29 ~ 9. Výdej peněz. ~ Aristippos „spotřebitel“ 30 ~ 10. Závěr 33

Spinoza a Vygotskij v kontextu sovětské filosofie a psychologie (Lenka Naldoniová) 37

1. Úvod 38 ~ 2. Spinoza a ruská filosofie 39 ~ 3. Vygotskij ve vztahu k ruské filosofii 42 ~ 4. Spinoza v období porevolučních filosofických sporů 45 ~ 5. Vygotskij a postrevoluční psychologie 46 ~ 6. Vygotského psychologické teorie a Spinoza 50 ~ 7. Teorie emocí 52 ~ 8. Závěr 55

David Hartley: Vznik počitků a idejí podle zákonů mechaniky (Eva Peterková) 59

1. Úvod 60 ~ 2. Teorie idejí a teorie vibrací 62 ~ 3. Na Newtonových základech 67 ~ 4. Vznik počitků 71 ~ 5. Závěr 72

PODOBY NATURALISMU V SOUDOBÉ FILOSOFII

Hodnoty a možnosti jejich naturalizace (Antonín Dolák) 77

1. Úvod 78 ~ 2. Problém definice hodnoty 79 ~ 3. Hodnoty, racionální jednání a etika 81 ~ 4. Naturalizace pojmu „hodnota“ a problém neurálních korelátů kválií 83 ~ 5. Problém metody introspekce v kontextu záměru naturalizovat kvália slasti 86 ~ 6. Proč by měla být slast hodnotou? 89 ~ 7. Hodnoty a motivační systém 91 ~ 8. Závěr 93

Epistemická (a)symetrie a usuzování v koordinaci (Vojtěch Zachník) 95

1. Úvod 96 ~ 2. Hra na shodu a nápadnost 98 ~ 3. Mody usuzování 99 ~ 4. Epistemická (a)symetrie 105 ~ 5. Závěr 110

Filosofická analýza obecného konceptu empatie (Tomáš Žitník) 113

1. Úvod 114 ~ 2. Sociální kontext empatie 116 ~ 3. Analýza konceptu empatie 118 ~ 4. Definice empatie 123 ~ 5. Základní distinkce 128 ~ 6. Závěr 131

Naturalizované propozice (Tomáš Šmirák) 135

1. Úvod 136 ~ 2. Co jsou propozice a co se od teorie propozic očekává 136 ~ 3. Tradiční přístup 137 ~ 4. Naturalizované propozice 141 ~ 5. Propozice jakožto interpretované fakty 142 ~ 6. Propozice jakožto typy aktů 146 ~ 7. Absence myslitelů 149 ~ 8. Závěr 152

Humor na houpačce (Zdeněk Kauer) 155

1. Úvod 156 ~ 2. K definici humoru 157 ~ 3. Humor a evoluce 163 ~ 4. Humor z hlediska pragmatické lingvistiky 167 ~ 5. Ke klasifikaci humoru 170 ~ 6. Závěr 175

Vliv náboženství na morálku v publikacích Franse de Waala (Sabina Jesenovská) 181

1. Úvod 182 ~ 2. Zrcadlo jako měřítko sebereflexe 182 ~ 3. Svět bez náboženství 187 ~ 4. Vůle k životu 188 ~ 5. Vliv náboženství na morálku 192 ~ 6. Biologická stránka 194 ~ 7. Závěr 195

LIMITY NATURALISMU

Naturalizace a dialektika kritické teorie (Roman Rakowski) 199

1. Úvod 200 ~ 2. Věda (naturalismus) vs. interpretace (hermeneutika) 201 ~ 3. Limity naturalismu 203 ~ 4. Metodologický program kritické teorie 206 ~ 5. Anti-naturalismus dnes 210 ~ 6. Závěr 211

Introspekce jako nedílná součást společenských věd (Michael Doležal) 215

1. Úvod 216 ~ 2. Vymezení introspekce 217 ~ 3. Optické klamy 219 ~ 4. Rozpornost empirického pozitivismu 221 ~ 5. Neúspěch společenských věd 222 ~ 6. Vědecký behaviorismus 225 ~ 7. Závěr 232

Medailonky autorů 235

Summary 239

Jmenný rejstřík 243

Věcný rejstřík 251